

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg
Christiansborg
1240 København K

J.nr. 6221-00049

Den 29. november 2009

Folketingets Miljø- og Planlægningsudvalg har i brev af 3. november 2009 stillet følgende spørgsmål nr. 110 (alm. del), som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Pia Olsen Dyhr (SF).

Spørgsmål nr. 110 (alm. del)

Vil ministeren oplyse, hvilke teknologier og metoder til erstatning af kviksølv, der anvendes og er under udvikling i Danmark (forskningsinstitutioner, industrien m.v.)?

Svar

Jeg har forelagt spørgsmålet for Miljøstyrelsen, der oplyser følgende:

"De generelle danske regler om forbud mod salg af kviksølv og nye kviksølvholdige produkter har været gældende siden 1994; reglerne er efterfølgende blevet revideret til også at omfatte bl.a. import og eksport. Der er dog i bekendtgørelsen nogle afgrænsede undtagelser for det generelle forbud.

De danske virksomheder har derfor haft en lang tradition for at erstatte kviksølv med andre teknologier eller andre kemiske stoffer. Det er dog vanskeligt præcist at pege på hvilke teknologier og metoder, der anvendes, da kviksølv har været anvendt i mange forskellige sammenhænge og i mange forskellige produkter, hvor der derfor ikke kun er fundet en enkelt metode til at substituere kviksølvet.

Som eksempler på nogle væsentligste områder, hvor kviksølv er erstattet, kan nævnes måleudstyr, tandfyldninger, elektriske og elektroniske apparater, batterier m.m.

Måleudstyr dækker bl.a. termometre, manometre og barometre. Disse produkter har været forbudt i Danmark med undtagelse af kalibreringsudstyr til de nævnte produkter. Den danske industri har ikke haft problemer med at leve op til dette forbud, da der eksisterer en lang række både danske og udenlandske alternativer, hvilket Danmark har gjort gældende bl.a. i EU-forhandlinger og på FN-plan.

Blodtryksmålere er et andet eksempel på, at der findes en række alternativer på markedet. Det forventes, at der inden for kort tid fremlægges et for-

slag til regulering af disse på EU-niveau bl.a. baseret på erfaringer gjort i de skandinaviske lande.

Amalgamholdige tandfyldninger er erstattet for langt størstedelens vedkommende med forskellige materialer alt efter det aktuelle behov.

Elektriske og elektroniske apparater er omfattet af EU regler i det såkaldte RoHS-direktiv, hvori det angives, at kviksølv er forbudt i koncentrationer over 0,1 %. Der er anvendt en række forskellige alternativer, alt efter hvilken funktion kviksølvet havde.

Batterier og akkumulatorer må i EU ikke indeholde mere end 0,0005 % kviksølv med undtagelse af knapceller, der må indeholde højst 2 % kviksølv. Husholdningsbatterier er typisk opbygget af zink, mangan, nikkel og lithium forbindelser, som er langt mere miljøvenlige set i forhold til kviksølv.

De danske regler har således været kraftigt medvirkende til, at der er udviklet og anvendes alternativer til kviksølv i en lang række produkter. Hvorvidt der i dag arbejdes i en større målestok på at udvikle alternativer til kviksølvholdige produkter i Danmark, vides ikke.”

Troels Lund Poulsen/ John Bæk Sørensen